

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 04.12.1969, sp. zn. 6 Cz 50/69, ECLI:CZ:NS:1969:6.CZ.50.1969.1

Číslo: 50/1970

Právní věta: Ak pracovník odmietne nastúpiť prácu v mieste, do ktorého bol preložený, a organizácia mu umožňuje ďalej pracovať na doterajšom pracovisku (čím dáva najavo, že na preložení netrvá), takže k realizácii preloženia vôbec nedôjde, neprihliada sa z hľadiska počtu dní, na ktoré je možné preloženie pracovníka bez jeho súhlasu (najdlhšie na 90 dní v kalendárnom roku), na dobu, po ktorú malo preloženie trvať.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 04.12.1969

Spisová značka: 6 Cz 50/69

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Pracovní poměr

Předpisy: 65/1965 Sb. § 38

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 50/1970 sb. rozh.

Ak pracovník odmietne nastúpiť prácu v mieste, do ktorého bol preložený, a organizácia mu umožňuje ďalej pracovať na doterajšom pracovisku (čím dáva najavo, že na preložení netrvá), takže k realizácii preloženia vôbec nedôjde, neprihliada sa z hľadiska počtu dní, na ktoré je možné preloženie pracovníka bez jeho súhlasu (najdlhšie na 90 dní v kalendárnom roku), na dobu, po ktorú malo preloženie trvať.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu zo 4. 12. 1969, [6 Cz 50/69](#).)

Žalobca sa domáhal vyslovenia neplatnosti preloženia v práci na základe listu žalovaného zo 4. 8. 1967 ku dňu 15. 8. 1967 z miesta samostatného skladníka na pracovisku v K. N. M. na pracovisko v Č. na dobu 90 dní a náhrady mzdy. Poukázal na to, že si žalovaný neobstaral k takému opatreniu predchádzajúci súhlas ZV ROH a že nemal k nemu ani zákonné dôvody, totiž nevyhnutnú prevádzkovú potrebu. Najmä však namietal, že bol v roku 1967 preložený rozhodnutím žalovaného zo 24. 2. 1967 ku dňu 1. 3. 1967 na pracovisko v K., takže - aj keď v tomto sklade nepracoval - nemohol byť preložený znova na dobu 90 dní.

Okresný súd v Čadci vyslovil rozsudkom z 10. 6. 1968, že preloženie žalobcu k 15. 8. 1967 je neplatné a zaviazal žalovaného, aby zaplatil žalobcovi 3330,- Kčs ako náhradu mzdy za dobu od 21. 9. 1967 do 15. 11. 1967. Vychádzal z predpokladu, že žalobca bol preložený na pracovisko v K. ku dňu 1. 3. 1967 bez časového určenia a že žalovaný trval na preložení najmenej do 4. 8. 1967. Pretože ustanovenia § 38 ods. 3 zák. práce nevyžaduje, aby pracovník pracoval skutočne 90 dní v mieste preloženia, a stanoví len, že organizácia môže pracovníka preložiť - tj. vydať určitý príkaz - najviac celkom na 90 dní, je ďalšie preloženie žalobcu v práci ku dňu 15. 8. 1967 podľa názoru okresného súdu neplatné napriek tomu, že žalobca vôbec nenastúpil prácu v sklade v K.

Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil rozsudkom z 18. 12. 1968 rozsudok okresného súdu. V súvislosti s otázkou platnosti preloženia žalobcu v práci zamerail dokazovanie na zistenie, či bol žalobca preložený platne ku dňu 1. 3. 1967; keď dospel ku kladnému záveru, zdieľal názor okresného súdu, že preloženie žalobcu v práci ku dňu 15. 8. 1967 bolo neplatné. Podľa odvolacieho súdu nemohlo byť prvé preloženie ako platný právny úkon anulované a považované za neplatné a právne neúčinné len z toho dôvodu, že žalobca nenastúpil na miesto, do ktorého bol preložený, a nevykonával tam efektívne prácu.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom, že rozsudkami súdov obidvoch stupňov bol porušený zákon a tieto rozsudky zrušil.

Z odôvodnenia:

Ustanovenie § 38 zák. práce, ktoré upravuje podmienky preloženia pracovníka v práci, vychádza zo zásady, že zmena dojednaného miesta výkonu práce (§ 29 ods. 1 písm. b/ zák. práce) vyžaduje súhlas pracovníka. Pretože však bezvýnimočné dodržanie tejto zásady by mohlo vyvolať ťažkosti v prevádzke organizácií, môže organizácia pracovníka preložiť aj proti jeho vôli, avšak len ak to vyžaduje nevyhnutne prevádzková potreba; pritom musí byť prihliadnuté aj na oprávnené záujmy pracovníka. Pokiaľ ide o dĺžku preloženia, stanoví citované ustanovenie, že - ak nedôjde medzi organizáciou a pracovníkom k dohode - môže organizácia pracovníka preložiť najdlhšie celkom na 90 dní v kalendárnom roku (ak nejde o pracovníka, u ktorého ustanovenie § 38 ods. 3 zák. práce umožňuje výnimočne preloženie na dobu dlhšiu, najdlhšie však na jeden rok - porov. § 5 vl. nar. č. 66/1965 Zb.).

Súdy obidvoch stupňov považovali pri hodnotení doby trvania preloženia z hľadiska maximálne prípustného počtu 90 dní v kalendárnom roku za rozhodné jedine, či opatrenie smerujúce k preloženiu žalobcu urobila organizácia riadne; či sa preloženie uskutočnilo, považovali za nerozhodné. Toto ich stanovisko však nezodpovedá zmyslu a účelu ustanovenia § 38 ods. 3 zák. práce.

Z právnej úpravy preloženia vyplýva, že zmyslom citovaného zákonného ustanovenia je ochrana pracovníka: aby totiž v záujme nevyhnutnej prevádzkovej potreby organizácie zaistiť plnenie úloh bol povinný konať prácu v inom mieste ako dojednanom v pracovnej zmluve len v miere pre neho únosnej a spravodlivo od neho požadovateľnej. Nemôže byť preto z hľadiska ustanovenia § 38 ods. 3 zák. práce rozhodné jedine že organizácia urobila opatrenie smerujúce k preloženiu pracovníka, bez toho, aby nebolo súčasne hodnotené, prečo prípadne nebolo preloženie realizované. Tam, kde sa preloženie uskutoční, bude z hľadiska maximálneho počtu 90 dní v kalendárnom roku spravidla rozhodné, akú dlhú dobu pracovník vykonával skutočne prácu v inom mieste. Nemusí však tomu tak byť vždy; napr. keby organizácia preložila pracovníka, pracovník nastúpil prácu v inom mieste v súlade s jej opatrením a potom ju nevykonával pre prekážky na ňom nezávislé (trebárs pre pracovnú neschopnosť spôsobenú nemocou), bolo by treba aj túto dobu započítať do uvedeného počtu 90 dní. Rovnako tak by tomu bolo v prípade, že by organizácia neumožnila pracovníkovi, ktorý odmietol nastúpiť prácu v mieste, do ktorého bol preložený, konať prácu na doterajšom pracovisku a trvala na

jeho preložení. Ak však pracovník odmietne nastúpiť prácu v mieste, do ktorého bol preložený, a organizácia mu umožňuje ďalej pracovať na doterajšom pracovisku (čím dáva najavo, že na preložení netrvá), takže k realizácii preloženia vôbec nedôjde, nemožno z hľadiska počtu dní umožňujúcich preloženie pracovníka bez jeho súhlasu (najdlhšie na 90 dní v kalendárnom roku) prihliadať na dobu, po ktorú malo preloženie trvať, lebo dôvody, ktoré majú pracovníka chrániť proti ďalej trvajúcejmu preloženiu, nie sú dané.

Z výsledkov dokazovania vykonaného v tejto veci vyplýva, že sa žalobca nepodrobil preloženiu na pracovisko v K. ku dňu 1. 3. 1967 a že zostal pracovať so súhlasom žalovaného na svojom pracovisku v K. N. M.; nie je teda ďalšie preloženie žalobcu na pracovisko v Č. zo 4. 8. 1967 ku dňu 15. 8. 1967 neplatné preto, že by bol žalobca v roku 1967 preložený v práci na dobu dlhšiu ako 90 dní.

Úvaha krajského súdu o prípadnom anulovaní, neplatnosti či právnej neúčinnosti prvého preloženia žalobcu ako dôsledku posúdenia platnosti ďalšieho preloženia žalobcu v práci z hľadiska ustanovenia § 38 ods. 3 zák. práce je neprípadá, lebo z uvedeného hľadiska nie je rozhodná platnosť či neplatnosť prvého preloženia, ale to, že žalobca nekonal za okolností vyššie uvedených prácu v sklade v K.

Z toho, čo bolo uvedené, vyplýva, že rozsudkami Okresného súdu v Čadci i Krajského súdu v Banskej Bystrici došlo k porušeniu zákona v ustanovení § 38 ods. 3 zák. práce.